

ارزیابی اثر بیمه محصولات کشاورزی بر تثبیت درآمد کشاورزان پژوهش موردی: باغداران بادام شهرستان تیران

هاجر حیدرپور*، دکتر محمد خالدی**، دکتر محسن شوکت‌فدایی***

چکیده

انجام ارزیابی اثرها، پیامدها و عملکرد هر سیاست، چه پیش از اجرا و چه هنگام اجرای آن، در راستای شناخت کاستیها و برتریهای آن و نیز، تدوین سیاستهای نوین، گامی بایسته است. پژوهش پیش‌رو، با چنین رویکردی به ارزیابی اثرها و پیامدهای سیاست بیمه محصولات بر تثبیت درآمد باغداران می‌پردازد. مدل به‌کار رفته در این پژوهش، مدل *multi variate* یا مقایسه‌های همزمان است و از آزمون شفه نیز، برای مقایسه یک‌به‌یک میانگینها، بهره‌گیری شده است. در این آزمون، برای تصمیمگیری درباره تفاوت بین میانگینها، توزیع t به‌کار رفته است. از ویژگیهای بنیادی این پژوهش امکان بررسی همزمان ارقام و واریته‌های مختلف بادام است. منطقه مورد بررسی، شهرستان تیران در استان اصفهان است. داده‌ها و پایه‌های آماری این پژوهش نیز از وزارت جهادکشاورزی، صندوق بیمه کشاورزی و همچنین، تکمیل پرسشنامه هزینه و درآمد، به‌دست آمد. نتایج برگرفته از پژوهش نشان می‌دهد، سن باغدار، تحصیلات و کمترین درآمد طی ۵ سال گذشته، تأثیری بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی ندارند. ولی سابقه فعالیت باغداری، سطح باغ، سن درختان و بیشترین درآمد طی ۵ سال گذشته، تأثیر مثبتی بر میزان پذیرش بیمه دارند. همچنین، واریته و رقم بادام بیمه‌شده اثر مثبت و معناداری بر تثبیت درآمد، دارند و بیمه نیز، در پوشش دادن سطوح بالاتر ریسک، مؤثرتر است. با توجه به نتایج به‌دست آمده از الگوی اقتصادسنجی و رابطه مستقیم واریته و رقم بادام، پیشنهاد می‌شود که الگوی کشت، به سوی افزایش هرچه بیشتر سهم ارقام مناسب، بویژه مقاوم به سرما، تغییر یابد. این موضوع، افزون بر تأثیر مثبت تولید در باغهای بادام، به اثرگذاری هرچه بیشتر سیاست بیمه، خواهد انجامید. از آنجا که در نتایج به‌دست آمده، نرخ رضایت بیشتر پاسخگویان از عملکرد صندوق بیمه، کم بود، نیاز بیشتری به ارزیابی دقیقتر و پرداخت بموقع غرامت احساس می‌شود. همچنین، نظارت پیوسته و بیشتر کارشناسان بر چگونگی تولید و تشویق باغداران به بهره‌گیری از شیوه‌های درست مدیریتی و رعایت کردن موازین و مقررات فنی، توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها:

مدیریت ریسک، بیمه محصولات کشاورزی، نوسانهای درآمدی، بیمه‌گذار، عملکرد بیمه، شهرستان تیران.

* دانش‌آموخته کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی دانشگاه پیام نور تهران شرق E-mail: h_heydarpoor30@yahoo.com

** عضو هیئت علمی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

***دانشیار گروه اقتصاد کشاورزی- دانشگاه پیام‌نور تهران شرق

